

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 19, 01103 Vilnius, tel. +370 5 239 1001,
El. paštas zum@zum.lt, <http://www.zum.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188675190

Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmams	2025-08-13	Nr. 2D-2060 (11.4 E)
	I 2025-07-21	Nr. 1.03-0310

Kopija

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai

DĖL ĮSAKYMO PROJEKTO

Žemės ūkio ministerija išnagrinėjo Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmų pateiktus pasiūlymus ir įžvalgą dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. liepos 14 d. įsakymo Nr. D1-367/3D-342 „Dėl Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto, kuriuo tvirtinamas Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo projektas (toliau – Aprašo projektas).

1) Atkreipiame dėmesį, kad pagal Aprašo nuostatas 30 ha skleidimo plotą atitinka 17,7 sutartinio gyvulio. Ši nuostata siejama su tręšimo plotu neatsižvelgiant į tai, ar ūkyje laikomi sutartiniai gyvuliai ar nelaikomi. Nustaćius tręšimo plano prievolę žemės ūkio veiklos subjektams, laikantiems daugiau kaip 100 sutartinių gyvulių, būtų sudaromos išskirtinės sąlygos tręšti 59 ha nesudarant tręšimo plano. Siūlymas taikyti skirtingas sąlygas žemės ūkio veiklos subjektams dėl tręšimo plano prievolės diferencijuojant pagal sutartinių gyvulių skaičių būtų socialiai neteisingas ir prieštarautų lygiateisiškumo principui.

2) Plotams, kuriuose ganosi laukiniai gyvūnai (danieliai, taurieji elniai, dėmėtieji elniai, bizonai, stumbrai, stirnos, šernai ir kt.) ir kai auginami ūkiniai gyvūnai, kurie pagal fiziologinius poreikius prisitaikę gyventi lauke, laikomi lauko aptvaruose / voljeruose ištisus metus, nėra prievolės rengti tręšimo plano, tačiau būtina užtikrinti Aprašo 16 punkto reikalavimus, t. y. per kalendorinius metus į dirvą patenkančio azoto ganant gyvulius skaičius negali viršyti 170 kg hektarui.

Atkreipiame dėmesį, kad pagal Aprašo projekto nuostatas tręšimo planas reikalingas tik žemės ūkio veiklos subjektams, tręšiantiems mėšlu ir ar srutomis nepriklausomai nuo laikomų sutartinių gyvulių skaičiaus. Laikant gyvulius tvarte, bet netręšiant (mėšlą ar srutas perduodant, parduodant), tręšimo planas nereikalingas.

3) Kaupiant duomenis ne tik Paraiškų priėmimo informacinėje sistemoje (PPIS) nebus užtikrinti tikslūs duomenys apie panaudoto mėšlo ir (ar) srutų kiekį, mėšlo rūšį, konkretų lauką, auginamą kultūrą. Užtikrinus patikimus duomenis, būtų sukurta galimybė duomenis apie panaudotą mėšlą ir srutų kiekį dirvai tręšti panaudoti tiksliau paskaičiuojant ir CO₂ sankaupas dirvožemyje, atsižvelgiant į Nacionalinį energetikos ir klimato srities veiksmų planą, o žemės ūkio veiklos subjektai galėtų būti nevertinami kaip teršėjai, kadangi duomenų analizė leistų objektyviai ir pagrįstai įvertinti aplinkosauginius rodiklius.

4) Supaprastinti tręšimo planų rengimo reikalavimai įsigalioja nuo Aprašo patvirtinimo datos, siekiant sumažinti administracinę naštą žemės ūkio veiklos subjektams suteikiant daugiau lankstumo bei užtikrinti tvaresnį mėšlo panaudojimą. Atkreipiame dėmesį, kad tręšimo planą galima sudaryti ne tik pagal tręšiamo lauko dirvožemio tyrimus, bet ir pagal dirvožemio monitoringo duomenis, o pakeitimais taip pat aiškiau apibrėžiami reikalavimai plano sudarymui, jo struktūrai bei tręšimo plane pateikiamos informacijos apimtims. Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu tręšimo planas žemės ūkio veiklos subjektams, tręšiantiems mėšlu ir (ar) srutomis ir tręšiamaisiais produktais (kompleksinis tręšimas), turi būti rengiamas neatsižvelgiant į tręšiamą plotą, tręšimo planus privalo rengti net ir maži ūkiai. Siekiant paskatinti mažų ūkių vystymąsi sumažinant papildomą administracinę naštą šiems ūkiams, pagal Aprašo projekto nuostatas tręšimo planus privalo sudaryti asmenys, tręšiantys mėšlu ir (ar) srutomis ir azoto turinčiomis trąšomis 30 ha ar daugiau žemės ūkio naudmenų per kalendorinius metus, bei tręšiant neviršyti tręšimo plane apskaičiuotų mėšlo ir (ar) srutų ir kitų azoto turinčių trąšų kiekio.

Pažymėtina, kad Aprašo projektu tręšiamųjų produktų spektras susiaurintas iki azoto turinčių trąšų.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, tręšimo planų įsigaliojimo datos vėlinimas prieštarautų Aprašo projekto tikslams – mažinti administracinę naštą žemės ūkio veiklos subjektams, ypač mažiems ūkiams, ir suteikti jiems daugiau lankstumo. Nedelsiant įsigaliojus pakeitimams, ūkininkams suteikiama galimybė iš karto pasinaudoti supaprastinimais ir sumažinta administracine našta, o datos vėlinimas nepagrįstai užkirstų kelią šiems tikslams įgyvendinti ir vilkintų teikiamą naudą sektoriui.

Žemės ūkio ministerija siekia objektyviai įvertinti visų suinteresuotų institucijų ir organizacijų pasiūlymus ir įžvalgas, formuodama Aprašo projekto nuostatas.

Dėkojame už konstruktyvų bendradarbiavimą.

Viceministras

Andrius Palionis